

Samhörighet, gemenskap och sympati

MILSTOLPEN ERBJUDER

- Månadsmöten med innehåll
- Researrangemang
 - Dagsresor*
 - Teaterbesök*
 - Regionens och*
 - Förbundets resor*
- Diskussionscafé
- Kortspel
 - Pidro och bridge*
- Motion
 - Motionslådor*
 - Fitness Club / Seniorfitness*
 - Boccia / Boule*
 - (inomhus/utomhus sommartid)*
- Jubileumsår
 - M-klubben / Milstolpen 50 år 21.10.2013*

FÖRORD

M-klubben grundades 21.10.1963, det var då det började. Är en 50-årig förening ung eller gammal? Det är frågan och svaret beror helt på hur man ser på saken. I ett historiskt perspektiv är Milstolpen bara barnet. Ser man på Milstolpen som en pensionärsförening blir den plötsligt gammal. Ja, till och med nio år äldre än Svenska Pensionärsförbundet.

För att få en uppfattning om tiderna före M-klubbens tillblivelse vill jag nämna några årtal. Den första pensionslagen kom 1924 för statens tjänstemän. Den sociala tryggheten bestod då närmast av den kommunala fattigvården. Finland var då ännu nationellt ett agrarsamhälle. Folkpensionslagen kom år 1937 och år 1961 arbetspensionslagen då pensionerna blev inkomstrelaterade. Lantbrukare och företagare fick motsvarande lag 1970.

Under 1960 – 1970 talet förändrades samhället. I och med att det blev mindre agrart förändrades de traditionella sociala nätverken, där äldre fick omsorg av sina barn och där mor- eller farföräldrar skötte sina barnbarn. År 1970 upphävdes barnens skyldighet att försörja sina föräldrar.

Att komma på tanken att starta en pensionärsförening för 50 år sedan i staden berodde säkert på den tidiga industrialiseringen på orten. Det var män som hade börjat arbeta i slutet på 1890-talet som närmade sig pensionsåldern. De ville säkert samlas till gemensamma grupper eller klubbar.

Nu är det andra tider med helt nya utmaningar också för pensionärer. Finland är idag ett modernt, industrialiserat och teknologiskt samhälle – på gott och ont.

Allt detta har våra äldre pensionärer fått vara med om.

Se bara på bilens, flygets, tv:ns, datorns, telefonens, sjukvårdens utveckling och utforskningen av rymden med rymdskepp och satelliter av alla de slag.

En stor utmaning för dagens äldre pensionärer har användningen av datorn varit. Speciellt svårt för dem som inte hann komma i kontakt med IT på sina arbetsplatser. Idag när allt mera skall skötas via datorn är datakunskap ett måste.

Vi har massor av prylar och finesser, men ingenting av alla dessa attiraljer kan ersätta den sociala mänskliga gemenskapen. Sköt om er och rör på er!

Jag vill tacka alla i redaktionskommittén som har planerat och skrivit denna jubileumsskrift!

Pensionärsklubben Milstolpen r.f.

Carl-Gustav Molander
Ordförande

Milstolpen förr

Klubbens tillblivelse och tillväxt

Allan Virtanen

■ I ett brev från år 1978 beskriver Sigurd Gustavson, även kallad ”Järnkanslern”, klubbens tillblivelse på följande sätt:

”Under ett besök i Sverige 1962 läste jag i en morgontidning hur en ung präst iakttagit att människor efter avslutat livsverk voro mer eller mindre olyckliga och visste ej huru framtiden skulle te sig efter deras pensionering. Detta gav prästen anledning till att sammankalla ett möte som resulterade i bildandet av en förening för pensionärer. Då jag var i samma situation och snart skulle pensioneras gav mig denna tidningsartikel anledning till att vidtaga samma åtgärd.”

Sålunda beslöts på ett möte som sammankallats av Gustavson, den 24 september år 1963, att en klubb för pensionärer skulle bildas. Det konstituerande mötet hölls i Strengbergs festsal den 21 oktober samma år.

Det beslöts att klubben skulle vara ett tillhåll enbart för män - eftersom det redan fanns martha- och även andra kvinnoorganisationer i stan. Klubbens ändamål definierades på följande sätt:

”....Att ge tillfälle till gemenskap och kontakt. Att det är fråga om de äldres egen klubb, med egen styrelse och egen ekonomi. Att klubben har sammankomster varje månad. Att program uppgörs för varje termin och att klubben satsar på olika

program, som har till motto att ge något roligt, lärorikt, även som kortare eller längre resor, studiebesök, föredrag m.m.”

Den första ordinarie styrelsen hade följande sammansättning: Sigurd Gustavson ordf., Artur Appelgren, Edvard Björklund, Uno Forss, Ragnar Köhnen och Knut Sippel.

Styrelse- och månadsmöten hölls i början i olika lokaliteter i stan, men redan år 1966 fick klubben ett eget rum, samt tillgång till festsal, i Svenska Gården. Där har mötena sedan dess hållits. »

Stamlokus sedan år 1966. Foto Svenska Gårdens arkiv.

Styrelsen 1968 – Uppe från vänster: John Holmqvist, Uno Mattsson, Edward Björklund, Hugo Hanstén.
Nere från vänster: Uno Forss, Sigurd Gustavson och Arvid Kull. Foto Milstolpens arkiv.

År 1963, efter tre månader av verksamhet, hade M-klubben 32 medlemmar. Redan året därpå hade medlemsantalet stigit till 75 och efter ytterligare tre år till över 100. Under de första åren av verksamhet var det främst tjänstemän som arbetat inom storindustrierna i stan samt företagare, som anslöt sig till klubben. Efterhand kom även representanter för andra yrkeskategorier med i verksamheten. Men ända fram till år 1976 var klubben som M:et indikerar öppen enbart för karlfolk. Men nämnda år skedde någonting revolutionerande! Så här står det i paragraf 1 i styrelsens protokoll från 22/9 1976:

”Erik Nyström föreslog att stadgarna om medlemskap borde ändras så att meningen ”för män” stryks så att intagning av även kvinnor möjliggörs.”

SAMHÖRIGHET, GEMENSKAP OCH SYMPATI

Därmed blev klubben hemvist även för det täcka könet och klubbens devis ”Samhörighet, gemenskap och sympati” kunde förverkligas till fullo. Det bör dock påpekas att redan år 1971 hade damklubben Fredrikorna framställt en önskan om att gå samman med M-klubben. Trögt karlfolk? »

*Information och rekrytering av nya medlemmar, Maud Wester och Kristina Saari.
Foto Carl-Gustav Molander.*

Beslutet förde med sig att medlemsantalet sköt i höjden. Efter sju år hade klubben vuxit från lite över 200 medlemmar år 1976 till hela 470 år 1983! Av dessa var nästan hälften damer. Det stora tillskottet av kvinnliga medlemmar syntes även i styrelsernas sammansättning. I och med att damerna kom med i verksamheten väcktes även tanken på en namnkorrigering. Milstolpen blev ett naturligt val, men namnet bekräftades officiellt först år 2003.

Efter medlemsboomen i början av 80-talet skedde en tillbakagång och medlemsantalet pendlade under flera år mellan 340 och 380.

I slutet av 90-talet skedde en ytterligare minskning i skarorna och under några år låg medlemsantalet konstant kring, eller under, 300.

Den största minskningen i medlemsantalet fanns bland karlfolket. Man kan givetvis fråga sig - varför? Styrelsemedlemmarna gjorde under 2000-talets början flera försök att värva yngre pensionärer, men fick ofta standardrepliken: "Nä, jag känner mig inte mogen – fråga igen om tio år!" En annan replik som återkom rätt ofta var: "Ni sitter väl bara o skvallrar o pratar om krämpor!" Hur fel hade de inte! Det vet alla som är eller varit med i den givande verksamheten med många upplevelser i goda vänners lag.

Under de senaste fem åren har medlemstalet igen ökat. Både män och kvinnor, ofta par, har anslutit sig och vid ingången av år 2013 hade klubben 357 medlemmar fördelade på 211 damer och 146 herrar - fortfarande en klar övervikt för det fagrare könet.

De ledde klubben

Arne Wiklund

En förening som existerat i femtio år har naturligtvis under årens lopp haft en stor mängd personer som under längre eller kortare tid lett verksamheten, handhaft ekonomin, planerat kommande program o.s.v.

I spetsen har stått ordföranden, som motsträvt men också i en del fall ganska gärna åtagit sig detta uppdrag och skött det till belåtenhet. Under de femtio åren har sysslan innehafts av 13 personer som presenteras enligt följande:

SIGURD GUSTAVSON (1963-66 | 1968-70)

Som i annat sammanhang i denna skrift framgår var Gustavson den som tog initiativ till klubbens grundande och han var också den som värvade de första medlemmarna. Han var en mycket bestämd person med talets gåva, kände alla och alla kände honom. Därför fick han genast från början ihop en rätt stor grupp av stadens pensionerade herrar, det var inte alls lätt att motstå Gustavsons övertalning att ansluta sig. Gustavson hade varit chef för dåvarande järnfären Järn Ab och kallades allmänt Järnkanslern. Efter pensioneringen grundade han som privatperson en liten butik med souvenirer, hushållsartiklar o.dyl. i Kansallispankkis fastighet. Gustavson kallades till klubbens första och enda hedersordförande.

EDVIN WISTBACKA (1967)

Wistbacka hade varit chef för Pedersöre Handelslag, sedermera Prisma, och skötte ordförandeskapet endast ett år.

ERIK NYSTRÖM (1971-1972)

Nyström arbetade hela sitt liv inom VR och var en tid välkänd konduktör på sträckan Bennäs-Alholmen. Han var en tid klubbens representant i distriktsstyrelsen och Förbundsstyrelsen. Konstnärligt begåvad var han en tillgång då det gällde program till M-klubbens tillställningar och hans förmåga att framföra en dikt var vida känd. Han medverkade också i en stor del av Teater-Jakobs produktioner.

GUNNAR BROMAN (1973-76)

Broman som var Jakobstadsbo från födelsen arbetade hos Wärtsilä som elektriker i början av sitt arbetsliv men avancerade så småningom och verkade som socialchef i bolaget till sin pensionering. Också i det s.k. "sociala livet" var han livligt engagerad i olika sammanhang.

JOHANNES LINDVALL (1977-79)

Johannes Lindvall, född i Jeppo, kom att verka i järnvägens tjänst hela sitt liv och »

pensionerades så småningom efter lång tjänstgöring som lokförare. Han var känd som en mycket skicklig fiolspelman, vilket var till stor glädje under hans tid som medlem i M-klubben.

UNO KNUTS (1980-1988)

Knuts, Vasabon som efter socionomexamen först arbetade en tid i Sydösterbotten och Vasa innan han flyttade till Jakobstad där han tjänstgjorde som stadens socialinspektör till pensioneringen. Han hade under en följd av år varit klubbens sekreterare men övertalades att överta ordförandeklubban vilken han sedan svingade i 9 år, som är rekordlång tid bland ordförandena.

ANITA ÖSTMAN (1989-1990)

Östman hade under sin tid i arbetslivet arbetat som kontorist på Wärtsilä i Jakobstad. Inom föreningen verkade hon under många år på olika poster och var i synnerhet flitig medlem i damklubben. Efter att ha lämnat sekreterarsysslan var hon klubbens ordförande i tre år.

GUY RÖKMAN (1991-1996)

Textilmannen Rökman flyttade efter pensioneringen från Oravais fabrik till Jakobstad och blev ganska snart ordförande i M-klubben. Han hade genom sin ställning på ledande post inom Lionrörelsen stor bekantskapskrets i omgivningen, vilket var stor tillgång vid ordnandet av resor och utfärder. Överallt fanns lejonbröder som kunde verka som kontaktmän och guider på sin hemort.

BIRGIT BACKLUND (1997-2002)

Backlund, som till professionen var fysioterapeut, startade både gymnastik- och seniordansverksamhet i klubben med livligt deltagande. Detta övergick dock senare i arbetarinstitutets regi. Hon vikarierade också Inga-Lill Sund som ordförande under den sistnämndas sjukdom.

INGA-LILL SUND (2003-2006)

Sund som under sin karriär avancerade till chef för postkontoret i Jakobstad insjuknade under sin mandatperiod som ordförande och sysslan sköttes mot slutet av viceordförande Birgit Backlund. Sund var också länge engagerad inom kommunalpolitiken, främst i sjukhusfrågor.

ALLAN VIRTANEN (2007-2009)

Virtanen, ursprungligen Jakobstadsbo, arbetade som lärare i Vörå så gott som hela sitt verksamma liv, först som lektor och sedermera i 29 års tid som rektor vid därvarande Samgymnasium. Han var också under två års tid lärare i Tanzania. Som ordförande i klubben ordnade han ofta frågesporttävlingar och deltog själv flera gånger i distriktets frågesport, ofta med stor framgång. Sång och musik är hans stora intresse vilket också kommit klubben till del. Som uppskattad tenor verkar han fortfarande då och då i solistuppdrag inom Jakobstads Sångarbröder.

CARL-JOHAN BJÖRK (2010-2011)

Dipl.ing. med ventiler som specialitet härstammande från Purmo. Efter några år som lärare vid yrkesskolan Optima arbetade han inom olika industrier i Jakobstad till sin pensionering. Björk innehade ledande befattningar inom Lionrörelsen och kom på grund av ohälsa att inneha ordförandebefattningen i Milstolpen endast två år. Han har också verkat som ordförande för Finlands Svenska Manssångarförbund och varit medlem av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen i Jakobstad.

CARL-GUSTAV MOLANDER (2012-)

Molander, den sista i raden av ordförande, pensionerades efter många år som chef för Halpa-Halli i Jakobstad, och är nu klubbens mycket aktiva ordförande. Klubbens datakonsult.

“Kultur till
själ och kropp”

Liv och rörelse

Allan Virtanen

■ När man ögnar igenom protokoll och tidningsurklipp från flydda tider märker man att M-klubbens medlemmar inte varit enbart pratglada, sjungande och resande av sig. Redan under första verksamhetsåret tillverkades och utplacerades motionslådor på fyra olika ställen i stadens omgivning, nämligen i Kivilös, Svedjenabba, Gamla Hamn och i Bonäs. Under 1960- och 1970- talen besöktes lådorna regelbundet och de flitigaste premierades på olika sätt. Att det inte var fråga om enbart enstaka besök, som gjordes, vittnar bokföringen. T.ex. år 1981 bokfördes hela 8712 besök under ett år av sammanlagt 95 medlemmar. Redan år 1975 hade 5178 besök gjorts. År 1970 noterades pensionär Lennart Grägg för 1722 kilometer laddpromenader under ett år. En sträcka motsvarande avståndet Jakobstad-Prag! Dessa ovannämnda noteringar är svåra, eller kanske t.o.m. omöjliga att nå upp till i dag. Kan man måhända skylla på ökat TV-tittande och ökad bekvämlighet?

Under senare år har antalet motionslådor minskat till tre och finns numera i Gamla Hamn, vid Pedersöre prostgård och invid Fäbodavägen. Lådan vid Fäbodavägen är väl närmast tänkt för cyklisterna. Även ivern att besöka lådorna har minskat. År 2008 bokfördes sålunda 3657 besök, men endast 25 deltagare. Minsta antalet anteckningar noterades år 2012 då endast 2701 besök gjordes. En bidragande orsak till det minskade

antalet lådbesök under 2000-talet i jämförelse med 1980-talet kan kanske delvis förklaras med att klubben på 80-talet hade nästan 100 fler medlemmar än idag. Trots att antalet besökare minskat har ändå några få ”supermotionärer” sett till att totalantalet besök inte minskat i samma utsträckning under de senaste tio åren. Bland alla deltagare utlottas priser, som i regel består av kaffepaket. Ju fler lådbesök - desto fler lotter tilldelas deltagaren.

Även de s.k. månadspromenaderna lockade under 1960- och 1970-talen många deltagare. Ibland avverkades t.o.m. ”överlänga” etapper till bl.a. Katternö och Motell Polaris i Edsevä. Motellet ligger tio kilometer från Svenska Gården, därifrån man startade äventyren. Om hemvägen förrättades på samma sätt, till fots, eller om ”krutgubbarna” fick skjuts hem – eller övernatade, förtäljer inte skriften. Det troliga är väl att även hemfärden tråddes till fots – det blev 20 km totalt! Traditionen med månadspromenader har saligen avsomnat.

Gymnastik och motionsdans blev också snabbt populärt. Bägge motionsformerna gick i Arbetarinstitutets regi, men t.ex. gymnasterna var alla medlemmar i klubben. Samhörigheten markerades genom likadana träningsdräkter ”i hoppets blå färg.” Bland ledarna bör kanske främst Arla Klockars nämnas. »

M-klubbens gymnaster våren 1972. Foto Milstolpens arkiv.

Övre raden fr.v.: Valter Andersson, Valdemar Kronlund, Lennart Österholm, Edvard Berglund, Ernst Lönnngren, Paul Andersson, Robert Nykvist, Johannes Lindvall, Joel Sandberg. Andra raden fr.v.: Bror Holmström, J.A. Backlund, Arthur Blomqvist, Sigurd Smeds, Verner Mattzon, Sven Jungar, Uno Höglund, Valter Eklöf. Tredje raden fr.v.: Ivar Lunabba, Alfred Lindvall, Hugo Pehrs, Gösta Myntti, Arla Klockars ledare, Gunnar Broman, Thure Åhman, Thor Backman, Emil Sjöholm. Sittande: Alarik Jansson, Gustav Lunabba, Henry Sarlin.

"VAD KALLAS DET NÄR PENSIONÄRER STAVGÅR I HAMNSKOGEN? – JO, ANTIKRUNDAN!"

Hon fanns med som arbisanställd ledare redan år 1966. Andra duktiga ledare var Maj-Lis Nyholm och Michelle Stål.

Förbundet har även uppmuntrat föreningarnas medlemmar att röra på sig. Sålunda har på förbundets initiativ motionsdagar ordnats med jämna mellanrum. Dagarnas program har varierat från promenader i egen takt till boccia, cykling, naturstig och boule. Intresset för att delta i speciella motionsdagar, oberoende av arrangör, har inte varit överhövan stort. Sällan har deltagarantalet överskridit 20.

Nya tider kräver nya koncept, även inom motion och idrott. Sålunda har stavgång, boule såväl som motion på gym introducerats under 2000-talet. Stavgången som blivit populär i andra föreningar har inte slagit igenom i Milstolpen. Däremot blev boule en innesak när den introducerades år 2007 av Birgit Kass, som lärt sig spelets finesser under vintersemestrar på Cypern. Boule har spelats varje onsdag under sommarhalvåret på Segelsundsplanen. Gymverksamheten startade hösten 2008.

Sången och musiken

Allan Virtanen

■ Sammankomster i sångens och musikens tecken blev från första början viktiga inslag i klubbens verksamhet. Ett sjusärdeles sjungande sällskap! Första allsångskvällen ordnades redan i maj 1964 på Svenska gården. Så här refererades tillställningen i Jakobstads Tidning av signaturen ”Jakob med ögat och örat”: *”Ovanför stolsryggarna mot scenen räknat inräknades tio ”ursprungliga” huvuden. Sextio i skalan vitt-stålgrått och tio nästan eller helt blanka huvuden.”*

Sånger som ”Här är gudagott att vara”, ”Över bygden” och ”Båkländets vackra Maja” klingade över salen. Man kan bara förundra sig över hur segt gamla kära sånger lever vidare! Än i dag ingår dessa i de sångduplikat som är i användning på klubbens månadsmöten.

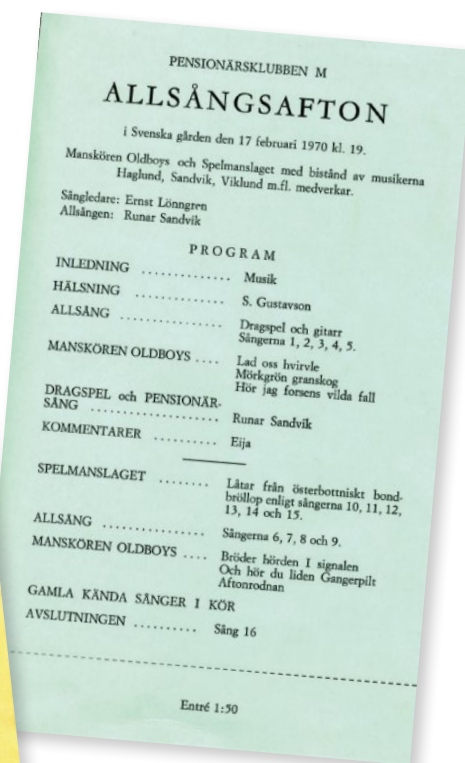
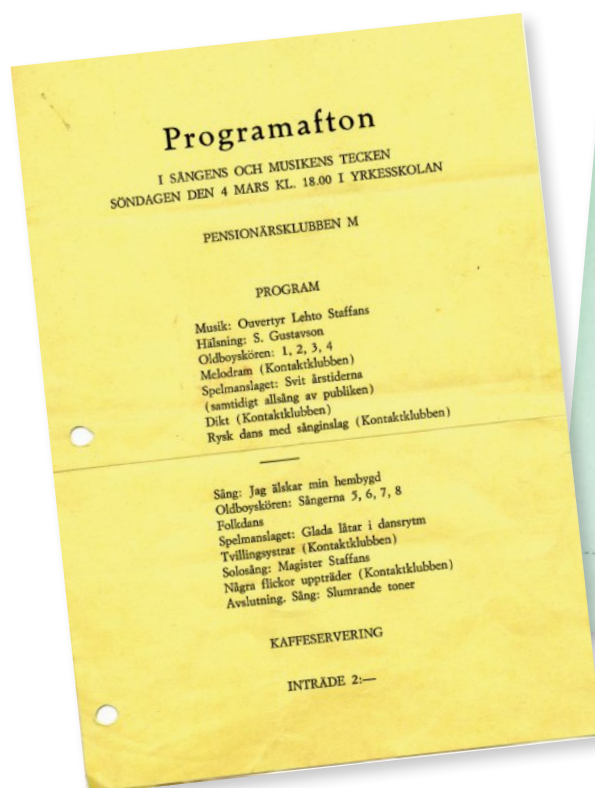
Många allsångs- och programaftnar har under åren ordnats, där även andra än klubbmedlemmar kunnat delta. Vid dessa publika tillställningar uppbars i regel entréavgift.

Även organiserad musik kom igång tidigt. År 1967 bildades en blandad kör. Körens repertoar valdes så att den skulle passa äldre sångare – mest sånger i folkton. Karlarna kom givetvis från M-klubben medan damerna plockades upp från omgivningen. År 1969 uppstod manskvartetten. Direktör cantus Fredrik Karlsson började ett år senare leda kvartetten. År 1972 antog kvartet-

ten, som utökats med flere sångare, namnet Oldboyskören. År 1974 övertog lärare Carey Lillkung dirigentskapet för att år 1978 efterträddas av kantor Tor Lindén. Lindén förblev kören trogen i 30 år! Under hans ledning uppfördes en hel del av hans egna körarrangemang, vilka under många år kom att bilda en del av körens stamrepertoar.

Under 1970–1980-talen uppträdde kören flitigt på de flesta månadsmötena och dessutom på tillställningar i staden eller i närliggande kommuner. Kontakten till Milstolpen har under senare år försvagats och numera fungerar kören som fristående kör med egen styrelse, utan närmare band till klubben. Kören har redan länge fungerat som kör inom Arbis, som betalar dirigenternas arvoden.

Ett år efter att den blandade kören bildats föddes ett spelmanslag och vid klubbens 5-årsjubileum år 1968 hade trion Uno Fors, Sigurd Gustavson och Gösta Ohls sitt urupp-trädande. Trion utökades så småningom och laget leddes under några år av musikern och kompositören Runar Sandvik. Orkestern hade många spelningar – inte enbart på klubbens egna tillställningar, utan även på större samlingar och t.o.m. som nöjesorkester på färjan Bore, som trafikerade mellan Jakobstad och Skellefteå. Sandvik var en omtyckt ledare. »

Programblad från
1960 och 1970-talet.

FRÅGA TILL GAMLAKARLEBY MANSKÖR: "HUR MÅNGA SJUNGER I KÖREN?" "HÄLFTEN!"

När han dog år 1979 efterlämnade han en stor samling kompositioner, arrangemang och handskrivna melodier för spelmanslagets behov. Under åren 1982 – 90 leddes spelmännen av Elis Andersson. Orkestern hade många uppskattade uppträdanden tillsammans med Oldboyskören. Verksamheten "tasmades" bort efter 1990 och orkestern har inte återuppstått sedan dess.

Tillgången på egna musikanter blev knapp efter att orkestern upphört. Klubben blev sålunda tvungen att förlita sig på utomstående spelmän, för bl.a. program och allsång. Det var inte alltid lätt att uppbåda villiga. Några "trotjänare"

utkristalliserades så småningom. Bland dessa kan speciellt Ingmar Strömberg och Max Portin nämnas.

Ett märkbart tillskott i musiklivet kom till år 2008 då ett nära samarbete inleddes med elever och lärare vid Musikhuset i Jakobstad. Samarbetet kunde förverkligas tack vare bidrag från Svensk-Österbottniska Kulturfonden. Sedan dess har unga lovande musiker och sångare regelbundet uppträtt, och även lett allsången, en till två gånger i året vid klubbens månadsmöten. I sanning inspirerande och givande möten mellan generationer!

Från liten trio med Uno Fors, Sigurd Gustavson och Gösta Ohls på 60-talet, till stor orkester under ledning av Elis Andersson på 80-talet och Oldboyskören på 90-talet.

Klöversektionen

Allan Virtanen

PIDRO

Inom klubben började man spela Pidro redan från första början. Pidron är ju en speciell företeelse inom den österbottniska kulturen och spelas snart sagt i alla pensionärsföreningar i distriktet. Klubben har, i ädel tävlan, mött föreningar från bl.a. Karleby och Sandsund, och flera prispokaler har under årtiondena bytt ägare. Klubbens medlemmar har även deltagit i enskilda tävlingar på annan ort och några har tom. deltagit i VM i pidro. Specifikt österbottniskt även det.

Eftersom ”utbys” inte vet vad spelet går ut på följer kort instruktion här:

Kortspelet påminner om Bridge. Man spelar vid ett bord, i två par, och den som bjuder högst väljer sort och färg. Två kort med nummer fem, i samma färg, men av olika sort finns alltid med i spelet. Ifall laget vinner bägge ger de tillsammans 10 poäng. Andra poänggivande kort är 2, 10, Knekt och Ess.

I ett spel kan man nå upp till maximalt 14 poäng. För att vinna ett spel måste man komma upp till budet – om inte, får paret minuspoäng – laget ”hålar”. Det par som når upp till totalt 62 poäng, efter flera spel, vinner omgången.

BRIDGE

Organiserat bridge-spel har förekommit i klubben, alltsedan slutet av 1960-talet, då den s.k. klöversektionen kom till. Redan tidigt tog man kontakt med andra klubbar i nejden och flera kamper har sedan dess förts mellan dåvarande M-klubben och klubbarna i bl.a. Gamlakarleby och Oravais.

Milstolpen har förvaltat traditionen från förr väl och ännu idag hålls tävlingar regelbundet mellan nämnda orter och Jakobstad. T.ex. år 2008 ordnades sommarbridge hela sex gånger med speltillfällen i Jakobstad, Oravais, Karleby och Vörå.

”Vinnande hand” 14 poäng? Foto Karl-Johan Löf.

Frågesport

Allan Virtanen

■ Frågesport har med jämna mellanrum ordnats under klubbens månadsmöten. Bland annat ordnades en frågesport år 1990 mellan ett herrlag och ett damlag. Herrarna segrade och fick både kärlekspiller och sexpiller som belöning. Damerna fick nöja sig med svartsjukepiller! – allt enligt officiellt protokoll. Det var inte heller oävet i prisväg med ”5-pennis” lakritsstänger och tjärpastiller.

År 1976 deltog klubben för första gången i en frågesport mellan pensionärsföreningar, arrangerad av Rundradion. I tävlingen deltog föreningar från Vasa och Jakobstad.

Distriktet började ordna frågesport mellan distriktets föreningar på 90-talet och sedan år 2005 har förbundet arrangerat finaler mellan de lag som klarat sig bäst i distriktsuttagningarna.

Under senare år har Milstolpens frågesportlag rönt stora framgångar. Första segern i den Österbottenska finalen kom år 2003. Efter det har laget, i olika sammansättning, vunnit distriktets final ytterligare fyra gånger.

En fråga som kom att bli avgörande i en av finalerna var *”De finlandssvenska färgerna förekommer på fotbollsplaner världen över. Varför?”* En fråga som däremot upplevdes som lätt av de flesta lagen i en tävling var: *”År 1957 togs ett*

vaccin mot polio i bruk. Vaccinet gavs namn efter sin upptäckare. Vad heter vaccinet?” En fråga som inget av sexton distriktslag klarade var: *”Vad förenar de två finlandssvenska idrottarna Gunnar Höckert som vann OS guld på 5000m 1936 och Nina Holmén som vann 3000m i EM 1974?”*

Ifall du inte vet svaren – se sid. 37.

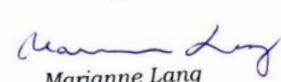
**”MITT MINNE ÄR SOM JULKALENDERN
– FULLT AV LUCKOR!”**

I Förbundsfinalen har laget varit med sex gånger med en seger år 2009 samt tre tredjeplatser. I det segrande laget år 2009 ingick Sten Gripenberg, Torvald Perman och Maj-Gun Virtanen. Den som flesta gånger medverkat i klubbens frågesportlag är Maj-Gun Virtanen som deltagit hela 12 gånger.

Eftersom en placering bland de tre främsta i såväl distrikts- som förbundsfinalerna belönats med penningpriser har klubben kunnat nyttja kassatillskotten för bl.a. kulturell verksamhet under månadsmötena.

Vi gratulerar till 1. pris
i frågesportsfinalen år 2008.
Prissumman 250 euro inbetalas till föreningens konto.

Österbottens Andelsbanksförbund

Bertel Nygård

Marianne Lang

Det vinnande laget 2009.
Foto GOD TID.

Handarbete och hobby

■ Fru Emmi Pettersson, en riktig handarbetsmänniska, började i medlet av 1970-talet, tillsammans med några andra intresserade kvinnor, sy och sticka handarbeten för att sedan auktionera ut dem på föreningens möten. Gruppen fick så småningom namnet "Handarbetsdamerna".

Bl.a. Maj-Lis Nyholm, Kerstin Palén, Anita Östman, Benita Sundqvist, Lindis Käll och Marita Granqvist samt Ann-May Sjö har fungerat som ledare.

Under sin ordförandetid i Milstolpen köpte Guy Rökman ett parti maskingarn av ylle från Oravais fabrik för en billig penning, då fabriken

lades ner. Garnet tvinnades för hand av damerna till garn, som sedan blev till 15-20 plädar, ett stort mormorstäcke, kuddar m.m. De tomma spolarna skänktes till barnträdgårdar, där barnen kunde tillverka olika saker av dem.

Under årens lopp har man stickat och sytt otaliga vackra handarbeten från vantar och sockor till troll och dukar. Dessutom har man tiggat ihop både av föreningsmedlemmarna och från firmor otaliga alster, som sedan lottats ut på föreningens möten.

Handarbetsgruppens verksamhet har sannerligen under många år varit en guldgruva för Milstolpen.

Plockat från gången tid

Arne Wiklund

■ Som i de flesta föreningar av det här slaget bildar de månatliga medlemsmötena stommen i verksamheten. Vi har vid dessa träffar försökt att ha åtminstone en värdefull programpunkt. Naturligtvis är umgänget medlemmarna emellan, kaffedrickning och dylikt också mycket viktigt men meningen är dock att något att minnas efteråt gärna skulle få ingå i programmet.

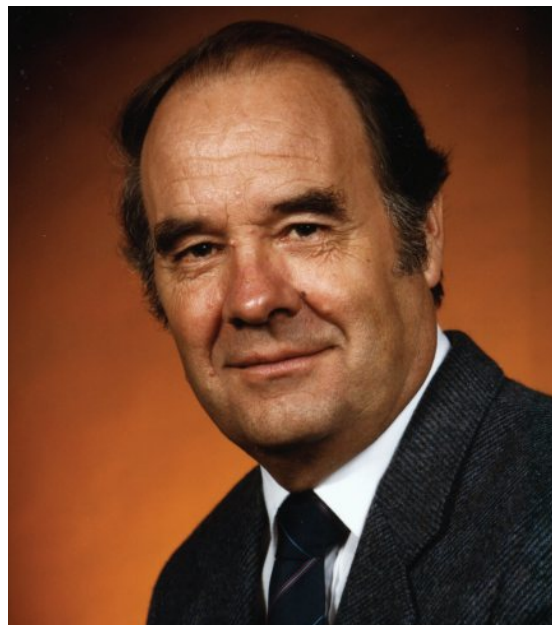
Uppskattade föreläsare har varit bland många andra t.ex. Ann-Helen Attianese som berättade om sitt förstlingsverk "Monte Solaro" och vistelsen på Capri, Ull-Britt Gustafsson-Pensar som med känd förmåga redogjorde för tillkomsten av nya psalmboken, Ragnar Mannil, som lovade återkomma en gång om året, men tyvärr gick ur tiden innan han hunnit uppfylla sitt löfte, Gösta Karlsson om broarna i Larsmo, OA Lönnbäck har också ett par gånger roat oss med sin underfundiga humor. Vi har fått höra om resor till olika resmål, pilgrimsvandring, trafikskydd, ögonoperationer i Afrika, försäkringar och mycket, mycket annat. Naturligtvis har vi under åren också utnyttjat anställda inom förbundet som medverkande vid klubbens tillställningar, t.ex. gästade oss medicinalrådet Håkan Hellberg under sin tid som förbundsordförande och berättade mycket intressant om sin verksamhet i Ryssland efter sin pensionering.

Klubbens egna medlemmar har dock stått för

det mesta av programmen och enligt mångaas omdöme var Dan Andersson dagen som helt genomfördes med egna krafter en av de minnesrikaste under senare år.

Musiken under träffarna skall inte heller glömmas. Så länge som Spelmanslaget existerade var deras medverkan given vid så gott som alla klubbens tillställningar.

Stor hjälp har vi också haft av Damkören och Oldboyskören som deltagit i våra träffar under många år. »

Arne Wiklund, hedersmedlem 2007.

Också församlingen har visat positivt intresse för klubben och julfesterna har alltid kunnat räkna med stöd därifrån. Kyrkoherde Bo-Göran Åstrand höll under många år andakten och räknade sig själv nästan som medlem och sade varje gång att ”det blir ingen riktig jul utan Milstolpens julfest”. På senare år har den självskrivna talaren varit KAK Nyman, som är medlem i föreningen.

Vi skall inte heller glömma statsmakten: riksdagsledamöterna Anna-Maja Henriksson (förlåt minister) och ”pensionärerna” Per Löf och Boris Renlund som vid olika tillfällen berättat om händelser och beslut i granitborgen. Aktiviteterna har ofta ordnats i enlighet med ordförandes egna intressen.

Sålunda ordnades under Biggis Backlunds tid i styrelsen kurser i seniordans och sällskapsdans, vilket väckte stort intresse bland medlemmarna. Också äldre medlemmar deltog gärna i dessa och jag vill gärna framhålla två av dem: Severin Frände, som sällan missade någon tillställning i klubben. Man kunde vara säker på att hans rollator alltid stod utanför Svenska gården när något hände inom klubben, om det sedan handlade om diskussionskafé, månadsmöte eller något annat. Hedersmannen hade dock fyllt 90 och saknaden var stor då han inte mera fanns bland oss.

Den andra personen som bör nämnas är Ivar Lunabba som när han fyllt hundra fortfarande deltog i mycket. Han var uppskattad medlem i Spelmanslaget så länge det existerade och dans var också något han varmt gillade. Humor hade han: danskursen avslutades med allmän sällskapsdans och Ivar bjöd först upp en dam, hon kunde inte dansa på grund av sjuk rygg, följande inte heller med sin sjuka fot, då den tredje också nekade av någon orsak utbrast Ivar irriterat: ”alla har de då något fel.”

Då Ivar snavade och föll i kyrkan, lyckligtvis utan större skador, var hans ungefärliga kommentar: ”Gud ske lov att det inte hände på dansgolvet.”

Att det inte var alldeles lätt ens med seniordansen kanske framgår av en del av det rim som lästes för dåvarande läraren Michelle Ståhl vid julkaffet:

*Ett steg framåt, ibland två
nej det var ju ”dåsadå”
och vart försvann min moatje?
hon var ju nyss här strax brevé
ja, nu minns jag, det var så sant
vi skulle bilda en fyrkant
Eller var det kanske nu
vi ej mer ska vara tu
utan vandra en och en
för att gå tillsammans sen.
Att blanda samman är mycket lätt
man brukar säga, ”som en plätt”*

En av höjdpunkterna under de gångna åren var naturligtvis 40-årsjubileet. Festen hölls i Optimas festsal med serveringen i stora matsalen. Det högklassiga programmet omfattade bl.a. festtal av prof. Nils Storå från Åbo som såg dagens ljus på Kvarnbacken i Jakobstads barnbördshus, sång och musik av lärare och studerande i Musikhuset, nyskriven dikt av Wava Stürmer, en dikt om och för äldre, väl värd att läsas igen.

Avslutande programpunkten, ”Ordet fritt”, innehöll en rad tack som brukligt är och församlingens hälsning med vacker sång av diakonissan Helena Ekman med kantor Ockie Frantz vid pianot fick ögonen att tåras på mig som programledare. Kanske en bidragande orsak också var lättnad över att jubileumsfesten till alla delar kunnat genomföras helt enligt noterna.

Resor i öst och väst

Kerstin Lundberg

■ Redan från allra första början var M-klubbens medlemmar intresserade av att resa, dels för nöjes skull och också för att knyta kontakter med andra liknande föreningar. I Sverige hade pensionärerna tidigare sammanslutit sig och flera vänskapsresor gjordes till Skellefteå för att träffa likasinnade där. Reseintresset ökade efterhand och redan på 60-talet var resandet i full gång. Ofta var intresset så stort att t.o.m. två bussar fylldes. En av de första resorna som M-klubben gjorde tillsammans med Fredrikorna gick till Seljesåsen år 1966. Seljesåsen var den stora attraktionen, men också högmässan i Nedervetil kyrka besöktes. Efteråt bjöds det lunch i församlingshemmet. Ett 80-tal pensionärer deltog.

Resorna blev allt viktigare för många och redan 1968 företogs en 9-dagarsresa till Norge. Det var säkert ett drygt förberedelsearbete för ordförande Sigurd Gustavson, som vanligen planerade resorna. Så småningom tillsattes en speciell grupp, som skulle ansvara för planering och praktiska arrangemang, som att beställa biljetter, boka hotell och för övrigt se till att allt fungerade. Under den första tiden fanns inga ”skraddarsydda” resor tillgängliga som nuförtiden, där man bara kan föreslå ett resmål och allt det andra ordnar sig ”automatiskt”. Bland våra tidigare reseledare under 1980-90-talen kan framför allt nämnas Guy Rökman, Börje och Inga Fellman, Severin Frände m.fl. Numera sköts resorna av en

eller två personer, valda ur styrelsen eller bland övriga klubbmedlemmar, som gärna ställer upp med förslag och praktiska arrangemang.

Resfebern steg i rask takt och vissa år ordnades upp till 6-8 resor per år. Resorna gick inom det egna landet i olika väderstreck från Lappland i norr till Helsingfors i söder.

Flere resor planerades på samma gång. Så här kunde det t.ex. annonseras ut på ett möte:

”På fastlagstisdagen åker klubben med buss till Engbloms hotell i Korplax, norrom Gamlakarleby. Den sista dagen i maj företas en resa till Orisberg via Oravais. Den 25 juni är dagen för avresa till Gotland och den 17 juli går starten för en inlandsresa över Kajana - Vuokatti – Joensuu - Varkaus - Jyväskylä till Saarijärvi”

Resmålen var valda med omsorg och alltid med någon speciell attraktion i åtanke. Det kunde vara en aktuell utställning eller en historiskt intressant plats med sakkunnig guide.

Med Guy Rökman som reseledare var man säker på att få en kunnig och kulturintresserad ciceron, som vant lotsade resenärerna till olika sevärdheter i närområdet, men också till sydligare landskap. »

Förnamnsklubben M. resa till utländ ort 24/5/08

1	2. Gustavos	27	B. Fahlström
2	- - -	28	M. Stenbrubb
3	Uno Kuntz	29	Lea Nyström
4	Valde Lillkvist	30	Kristen Fälv
5	L. Rönneberg	31	Fred Sandberg
6	Karl Westerlund	32	Anna - - -
7	Arni Lillqvist	33	Sven Jägar
8	Helge - - -	34	Gerda - - -
9	Wasa Andersson	35	Helge Nylund
10	Elza Nylund	36	Sigrid - - -
11	Augusta Skantzla	37	Peter Rajander
12	Elza Keskitalo	38	Torvald - - -
13	Pellew, Simon	39	Peter Lillqvist
14	Alma Jakobsson	40	Viktor - - -
15	Marie Rostman	41	Rudolf Rostman
16	Walter Peters	42	Albin Fransson
17	Felix Engström	43	Getta Nielsen
18	Sigrid Rostman	44	Nils Nielsen
19	Ake Swanberg	45	Valdemar Rostman
20	- - -	46	Kathel - - -
21	Lennart Bröck	47	August Rostman
22	Sigrid - - -	48	Viktor Rostman
23	Agnes Östberg	49	Fera Smede
24	Ragnar - - -	50	Sigurd - - -
25	C. Zetter	51	
26	J. Högland	52	

Så här kunde en prydligt skriven anmälningslista se ut vid dessa tillfällen.

En resa gjordes bl.a. till Kimo bruk, med den gamla masugnen och vidare till Oravais klädesfabrik, då redan nedlagd. Det området kände Rökman som sin egen ficka, efter att ha jobbat där som chef i flere år. Kyrkan besöktes också, och på grund av närheten till järnbruket finns där på gravgården ovanligt många fint smidda järnkors. Med samma ciceron reste man en annan gång till Västra Nyland och besökte motsvarande klädesfabriker i Ekenäs och Antskog, där Rökman också tjänstgjort, och stiftade bekantskap med den rika brukskulturen i Pojo och Fiskars.

Några gånger styrde Milstolpen kosan mot huvudstaden. Där besöktes naturligtvis de mest kända sevärdheterna såsom Tempelplatsens kyrka, Sibeliusmonumentet m.fl. berömda platser och byggnader. En gång fick

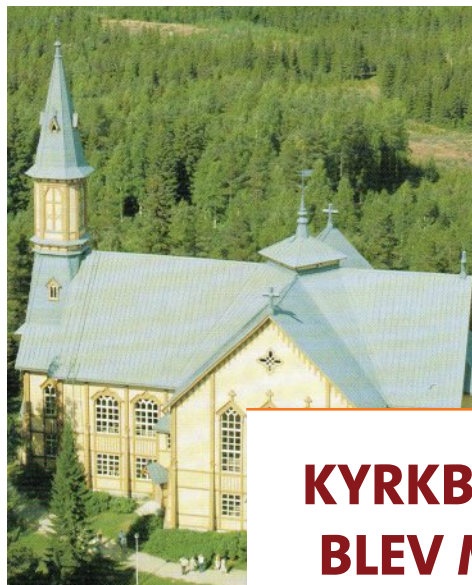
”Granitborgen”besök och även Arabias fabriker.

Många har också teater- och revyresorna blivit, både inom närområdet och längre bort, bl.a. har Karlebyrevyerna, Folkoperan i Öja, föreställningen om Skolmannen Svedberg i Munsala stått på programmet. Vidare gjordes härom året en resa till Närpes Friluftsteater. På samma gång gjordes också ett besök i Närpes kyrka och de gamla kyrkstallarna. Ett par gånger i året besöks Wasa Teaters föreställningar som ordnas av distriktet och dessa är ofta välbesökta. Teaterresor med tåg till Helsingfors blev också omtyckta avbrott i vardagen. Det är lättsamt och bekvämt att färdas med tåg och passagerarna kan lättare umgås med varandra under resans gång. I Helsingfors sågs bl.a. pjäsen Topelius samt Barberaren i Sevilla. Den senaste föreställningen som besöktes var musikalen Kristina från Duvemåla, på nyrenoverade Svenska teatern, men då åkte man buss.

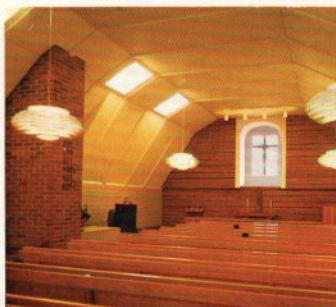
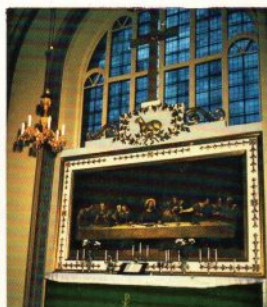
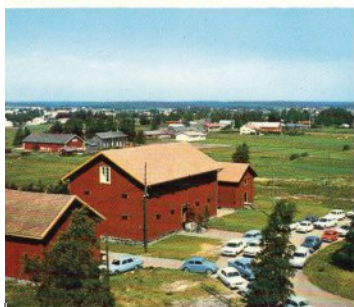
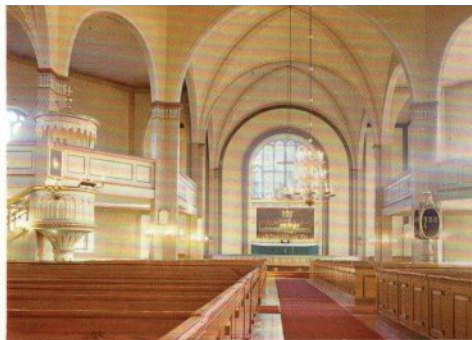
Otaliga är de kyrkor som blivit besökta under årens lopp. Sista söndagen i maj varje år besöktes olika kyrkor i hemlandet. Den delen av reseprogrammet har numera fallit bort.

Flere utlandsresor ordnades under de första årtiondena av klubbens existens. Medlemmarnas intresse var stort och dessa resor samlade alltid många ivriga resenärer. Det var tryggt och skönt att resa i grupp, många hade inte haft tillfälle att resa tidigare och passade på nu, när tillfälle gavs. Språksvårigheter kunde också ha avskräckt många från att resa utomlands på egen hand.

Nu vågade man sig iväg till t.ex. Leningrad som länge varit förbjudet område och till Italien och Gardasjön. Resan till Gardasjön varade i hela två veckor. En som var med skriver: ”Det var med en viss spänning man öppnade balkongdörren den första morgonen, för att få se landskapet i dagsljus, där var inga vida slätter, »

**KYRKBESÖKEN
BLEV MÅNGA
UNDER 1960-
OCH 70-TALEN.**

Kyrkor uppe från vänster:
1. Storkyro 2. Heinävesi 3. Maxmo 4. Orisberg
5. Lappo 6. Lappfjärd 7. Kajana

*Resa till Vindala år 1968.
"Papyrossen", vitskjorta med fluga och damhattarna hörde till accessoarerna på resor under 60-talet.*

utan höga berg som blånade i fjärran, med delvis skogbevuxna sluttningar. Både bebyggelsen och växtligheten var ju annorlunda än vad vi är vana vid".

Alla var nöjda med resan och fick många rika minnen att leva på.

Långa utlandsresor eller flerdagsresor inom landet lockar inte på samma sätt mera, kanske människorna nuförtiden helst reser på egen hand och många äldre människor "vill hem till natten". Tiderna förändras. Dessutom bjuder ju TV:n på fantastiska naturupplevelser hemma i den egna soffan.

Till resorna kan vi väl också räkna de stora pensionärssamlingarna, som ordnas på olika ställen varje sommar. I början, innan förbundet var uppdelat i flere distrikt, kunde det bli över tusen personer på ett och samma ställe. År 1984 hölls den första sommarsamlingen på Stundars, där pensionärer från hela svenska Finland hade mött upp, och där blev det en riktig "kalasstämmning" sägs det .

"Här är gudagott att vara" skrev GOD TID då den stora sommarfesten ordnades i Jakobstad år 1989. Vädrets makter gynnade festen. Den fina våren och försommaren visade sig i sin mest praktfulla grönska. 1200 personer hade mött upp. »

Alla hade gott om plats att sitta vid dukade bord, tack vare att den nya ishallen Kristallen just hade blivit färdig. Enligt uppgift krävdes det 70 personer för att portionera ut maten, servera välkomstkaffet m.m.

En annan sommardag, värd att minnas, är den i Mariehamn år 1988, då 1500 ditresta pensionärer fick vara med om något av det ovanligare slaget. Det ordnades nämligen en show om linjedop ombord på Pommern. Det var en av höjdpunkterna på programmet där publiken fick vara med om linjedopets alla faser. Jerker Nyberg, pensionärsförbundets dåvarande verksamhetsledare, var ett av ”offren” tillsammans med Gunnar Forss, medlem i förbundsstyrelsen.

”JAG PASSADE SOM OFFER FÖR ATT JAG ROTT ÖVER ÅLANDS HAV EN GÅNG” SKRATTADE NYBERG.

”Jag var på sjön under kriget, men blev aldrig döpt så det passar väl bra att det blir gjort nu” sa Forss.

De utvalda skulle också bevisa att de tålde en rejäl sup. Det hela presenterades av sjökapten Sven Bris.

Ingen fastlagstisdag utan att Milstolpen skulle ut på ”fastlagsränno”. Den traditionen påbörjades tidigt och har hållit i sig till våra dagar. Många intressanta platser och olika sevärdheter har

blivit besökta under åren. Några egentliga ”snö-begivenheter” var det nog inte tal om, utan mera om att umgås och att äta gott, för det mesta stod ärtsoppa och fastlagsbulle på menyn, som traditionen bjuder. Resor företogs bl.a. till Saarjärvi, Nelimarkkamuseet i Alajärvi, Kivitippu i Lappjärvi samt längre norrut till Nivala och Kalliomuseet, alltid med guidning. Varje gång hittades ett trevligt matställe att stilla hungern på och också en plats för eftermiddagskaffe.

Många är också besöken till kända platser i närregionen såsom Föusfiness i Esse, samt Esse Highland och Fias Hembränt, som är intressanta ställen att uppleva levande landsbygd och dessutom hemtrevliga ställen att äta på, Signe Gården inte att förglömma i detta sammanhang.

En oförglömlig resa gjordes också till Ruurikkala gamla prästgård och vidare till ”Punaisen tuvan viinitalo”. Från den resan finns en utförligare berättelse (se separat artikel).

En annan intressant resa var också besöket i Kaustby. Först besöktes ett ställe, som på finska heter Kansanlääkintakeskus, där man fick bekanta sig med institutionens alla olika behandlingar och terapier och fick prova en del av behandlingsformerna.

Dagen avslutades med ett besök i Folkkulturhuset (Kansankulttuuritalo), där många stora musikevenemang äger rum. Där finns världens största kantele utställd. Tillfälle gavs också att ”kolla” akustiken i konsertsalen.

En omtyckt resa företogs till Åland häromåret. Den gången var intresset inte tillräckligt stort från Milstolpens sida så Purmo pensionärer bjöds in att delta i resan och på det sättet fylldes en hel buss och tillsammans blev det en fin och upplevelserik resa. Man valde att ta skärgårdsrutten från Galtbyhamnen på Korpo och »

vidare till Kökar, där man ordnat med övernattning.

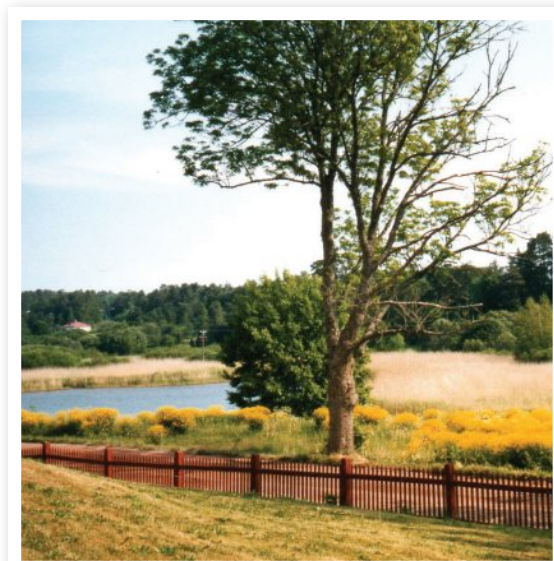
Följande morgon fanns det gott om tid innan nästa skärgårdsfärja skulle avgå till Föglö. Den tiden utnyttjades till att besöka kyrkan där den för Jakobstadsborna välkända prosten Runar Backman verkat som kyrkoherde i flere omgångar. Intill kyrkan finns ruinerna av ett kapell som i sin tur byggts på ruinerna av ett franciskanerkloster från 1400-talet. Den som ville fick kröka på nacken och titta in i det mörka utrymmet.

Varje år firas ännu ”Franciskanerfest” på detta ställe. Efter detta fortsatte färden mot Föglö, där lunchen väntade, och vidare till Mariehamn som var det slutliga målet.

Under resan hann resenärerna njuta av både frisk havsbris, skärgårdens ibland karga skönhet och Ålands vackraste sommarprakt. I Mariehamn med omnejd besöktes både slott och koja och naturligtvis avsmakades den berömda Ålandspannkakan.

I och med att passagerartrafiken över Kvarken upphörde blev det också slut med våra ”Månskens- och midvinterkryssningar”, som brukade arrangeras varje höst och vinter. Dessa resor samlade mycket folk och det var ett trevligt avbrott i vardagen att äta gott och umgås samt dansa, som är ett viktigt inslag vid pensionärsträffarna. Övernattning på båten och shopping var också en del av programmet i Umeå. Numera ordnar förbundet motsvarande resor från Helsingfors till Stockholm, men det är inte samma sak för oss österbottningar på grund av den långa resan till H-fors. Deltagarantalet har därför varit litet från Milstolpens sida.

Vi får hoppas att reseintresset fortsätter och att man hittar många nya intressanta resmål. Fina upplevelser är ju också alltid trevligare att dela med någon annan. Pensionärernas antal växer hela tiden och med nya medlemmar får man förhoppningsvis nya krafter och kreativa ideer för kommande resor. Väl mött alla gamla och nya resenärer!

Rapport från fastlagsresan till Sjöbygden den 20 februari 2007

Karl-Anders Sjö

■ I årets fastlagsresa deltog på grund av den stränga kylan endast trettiofem medlemmar, trots att förhandsanmälningarna i ett skede närmade sig femtiotal. Vi startade utfärden klockan 9:00 och då visade termometern minus tjugotvå grader. Men bussen som redan tillryggalagt sträckan Munsala – Jakobstad, kändes varm och inbjudande.

Under resans första etapp till Ruurikkala fick vi oss till livs fakta om och skrönor kring firandet av ”fettisdan” av vår bussvärdinna Sonja Nyholm. Hon berättade om seden att äta rikligt och gott, eftersom från ”askonsdan” fram till Påskan under fastan endast ett mål mat per dag fick intagas. Namnet askonsdag kommer från seden att blanda aska i gröten så att tarmarna drog ihop sig och hungerskänslorna dämpades. Ungdomarna samlades på kvällen för kälkåkning om lämplig backe fanns att tillgå. Finslädden eller ”tjibikon” användes som kälke, men den var svår att styra så färden slutade oftast i en snödriva. »

Framme vid Ruurikkala gård blev vi serverade kaffe och fastlagsbulle eller ”semla”. Benämningen semla kommer från ”simila” som betyder vitt bröd. Vi blev glatt överraskade av att bli betjänade på vårt modersmål, trots att vi befann oss på andra sidan språkgränsen. Som tack för kaffet sjöng vi bland annat ”Kaffetåren den bästa är”, innan vi anträdde nästa etapp.

Utfärden fortsatte till Lappajärvi med ett kort uppehåll vid Kivitippu badhotell. Trots kölden visade sig vinterlandskapet från sin bästa sida, med flödande solsken och snötyngda trädkronor och bländvita snödrivor. Stadsrundturen i Lappajärvi blev grundlig, eftersom vi sökte byggnader i staden som skapats av Alvar Aaltos penna. Slutligen hittade vi både ungdomslokalen och stadshuset och kunde se skillnaden i byggnadernas arkitektur.

Vår lunch var bokad i ”Punaisen tuvan viinitalo”. Före maten fick vi oss till livs information om vintillverkning av inhemska råvaror. Husmor gladde oss med att även hon inledde sin presentation på svenska, men den tekniska delen framfördes på finska. Vi hade också möjlighet att köpa smakprov av de olika produkterna och i takt med att vi avnjöt vinet blev stämningen allt lättare.

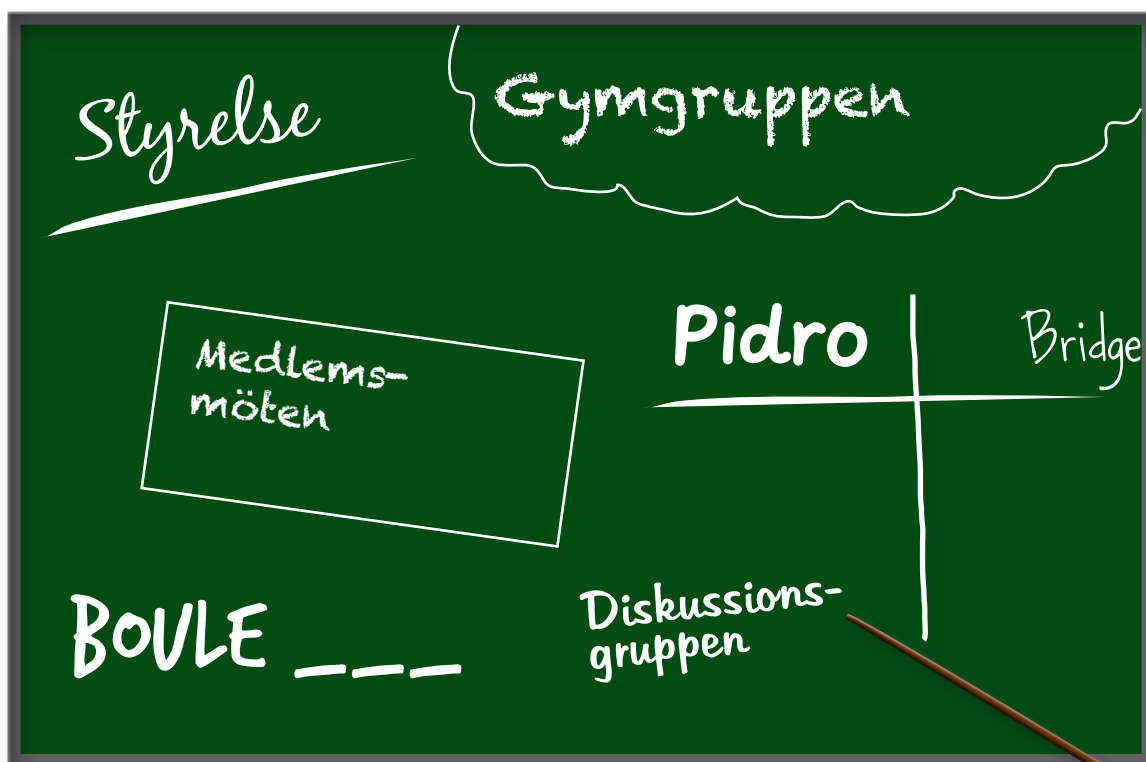
Dagens lunch bestod av ärtsoppa med tilltugg och matdryck, samt kaffe med pannkaka, sylt och vispgrädde. Vi lät oss maten väl smaka, varefter vi mätta och belåtna så småningom kunde anträda hemfärden via ”Tulivuorikeskus” i Hoisko. Även här tackade vi för oss med sång. Det sjöngs under hemresan så gott som hela tiden under Sonjas ledning.

Närmast kameran: Valborg Granholm, Leila Beijar, Carl Beijar och Jörgen Grundvall. Foto Allan Virtanen.

*”Ja, kaffetåren den bästa är, den skingrar människans nycker.
Den styrker kroppen den livar själen den känns från hjässan ja ned i hälen,
ja hipp hurra... den smakar bra.”*

Milstolpen idag

Text av Wava Stürmer

STYRELSE

Milstolpens styrelse består av ordförande, fyra ordinarie medlemmar och tre suppleanter. Utom den lokala, löpande verksamheten sköter styrelsen intressebevakningen utåt och upprätthåller täta kontakter till distriktet och förbundet. Alltsedan Jakobstad startade sitt Äldre Råd har föreningen haft en representant i rådet, som kontaktlänk till de kommunala myndigheterna.

MEDLEMSMÖTEN

Den andra fredagen i månaden, från september till maj, samlas milstolparna till medlemsmöten, som ju är stommen i hela verksamheten. Då är det program av egna medlemmar eller besök utifrån, föredrag, berättelser, musik, ibland lotteri. Alltid allsång och rejäl kaffepaus med erkänt gott hembakat. Två gånger i året är det förhandlingar, när medlemmarna kan säga sitt om kommande förvaltning och program.

Utöver medlemsmötena förekommer styrelsemöten "vid behov". Övrig verksamhet är uppdelad på olika grupper, som beskrivs närmare i det följande. Största delen av dessa aktiviteter sker på Svenska Gården. »

PIDRO

Medlemmar i Milstolpen samlas under vinterhalvåret en gång i veckan, ibland två gånger, måndagar och torsdagar, för att spela pidro, denna österbottniska variation av kortspel. Deltagarantalet växlar mellan 8 och 26 personer. Ibland spelar man också mot andra klubbar i närregionen.

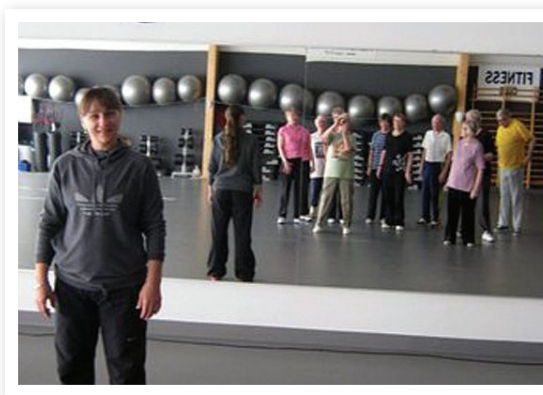
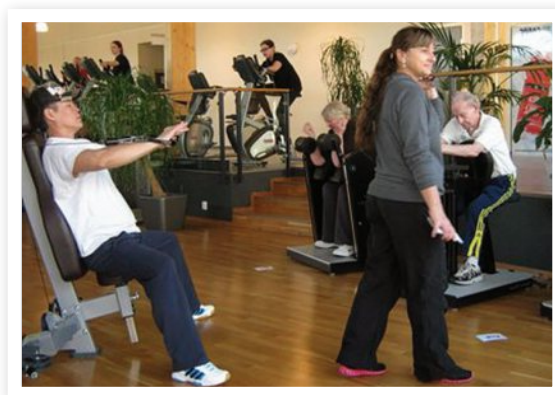
Karl-Johan Löf har lett verksamheten under större delen av 2000-talet. Den som eventuellt är nyfiken på vad spelet går ut på hittar förklaring på sid. 18.

BRIDGE

Bridgespelarna samlas under vintern en gång i veckan, det blir alltså tjugofem till trettio gånger på ett år, i medeltal deltar då tio, femton spelare. Speltillfällen på sommaren är synnerligen populära och lockar upp till fyrtio spelare. Klubbens spelare deltar också i regionens större tävlingar. Ledare för bridegruppen har de senaste åren varit Margaretha Thel och Björn Grönroos.

GYMGRUPPEN

Varje onsdag förmiddag samlas en grupp milstolpare till ledd cirkelträning på gym. Då blir det 40 sek på ett pinoredskap. Paus. 40 sekunder till på samma maskin. Byte. 40 sekunder på följande osv. Under en timme hinner man med tio till tretton olika apparater som stimulerar ben, armar och rygg, allt med det motstånd var och en själv väljer. Litet vanlig jumpa i början och stretching på slutet. Ypperlig sysselsättning för den som vill ge sig själv och sina outnyttjade muskler liv och fart!

DISKUSSIONSGRUPPEN

Den sista fredagen i månaden är eftermiddagen vikt för diskussion mellan klockan ett och tre, med kaffepaus i mitten. Då finns ett på förhand givet ämne som samtalet kretsar kring under ledning av en ordförande, som med mild hand låter samtalets trådar spinnas och trassla ihop sig med avvikningar från ämnet och spontana inlägg. »

Lika viktigt som att prata är ju att lyssna, därför försöker man hålla konceptet: undvik att prata i mun på varann eller börja småprata med grannen medan någon annan har ordet.

Många roliga historier har målats upp, gripande berättelser och intressanta detaljer har fört diskussionen vidare. Också till synes bagatellartade händelser kan bli inspirerande att ta del av när man helt oformellt sitter och minns tillsammans.

BOULE

På sommaren 2007 började föreningen spela boule på Segelsundsplanen. Intresset har varit stort och fr.o.m hösten 2012 skaffade föreningen specialklot så att man kan spela också inomhus.

Många medlemmar ville delta och nu spelas det både måndagar och onsdagar med i medeltal 15 personer per gång. För de tävlingsinriktade förs protokoll över individuella resultat och vid säsong-avslutningen utkoras vinnarna, men också den som bara vill delta för nöje och motion är välkommen med. Yngve Lind, som sedan 2008 varit ledare för gruppen, kollade sina steg under en dags boulespelande och kom upp till 3000 steg.

DATA

IT för seniorer är Milstolpens nyaste intressegrupp, med bara ett par år på nacken. Till den första träffen kom 22 personer med mycket olika erfarenheter från datorvärlden och småningom kunde dessa tre grupper starta: Nybörjarna, Användningen av Skype och Hur göra ett fotoalbum. Under första terminen träffades man 11 gånger och hann lära bl.a att betala räkningar och köpa tåg- och flygbiljetter.

Senare har man träffats varje tisdag i mindre grupper och satsat på personlig information. Deltagarna ger själva förslag på ämnen de vill gå igenom. Datagruppen leds av Carl-Gustav Molander.

Statistik

Allan Virtanen

STIFTANDE MEDLEMMAR 21.10.1963

Sigurd Gustavson (initiativtagare), Artur Appelgren, Uno Forss, Knut Sippel, Ragnar Köhnen, John Forsström, Reguel Jungell, Verner Holländer, Valdemar Granberg, Karl Hellund, Arnold Ramstedt och Herman Höglund

FÖRSTA ORDINARIE STYRELSEN

Sigurd Gustavson ordf., Artur Appelgren, Edvard Björklund, Uno Forss, Ragnar Köhnen och Knut Sippel.

HEDERSMEDLEMMAR

1967	Sigurd.Gustavson	hed.ordf. avl. 1986
1971	Edward Björklund	avl. 1975
	Uno Mattsson	avl. 1983
1972	John Holmqvist	avl. 1988
1978	Gunnar Broman	avl. 1993
	Eric Nyström	avl. 1993
	Emil Westerlund	avl. 1981
2007	Arne Wiklund	

FÖRBUNDETS FÖRTJÄNSTECKEN I SILVER

2003	Birgit Backlund	ordförande
	Carl-Arne Björk	styrelsemedlem
	Guy Rökman	ordförande
	Arne Wiklund	sekreterare
	Karl Wärnå	kassör
	Anita Östman	ordförande
2008	Eliel Lundberg	kassör
	Kerstin Lundberg	styrelsemedlem

FÖRBUNDETS BORDSSTANDAR

1979	M-klubben st.nr. 2.	som initiativtagare till standaret
1981	Sigurd Gusavson	ordförande
1985	Felix Ekblom	styrelsemedlem
1985	Meri Kortman	styrelsemedlem
1986	Eric Nyström	ordförande
	Kerstin Palén	styrelsemedlem
	Anna Åminne	sekretrare
1988	Uno Knuts	ordförande
1989	Waldemar Rönning	styrelsemedlem
1996	Guy Rökman	ordförande
2006	Karl-Arne Björk	styrelsemedlem
2007	Ingalill Sund	ordförande
2007	Arne Wiklund	sekretrare
2012	Carl-Johan Björk	ordförande

Anm. Förteckningen är inte fullständig.
Eventuella standar utdelade till andra föreningar
eller personer som inte varit styrelsemedlemmar
saknas.

ANTAL MEDLEMMAR

1963	32
1973	205
1983	470
1993	361
2003	270
2013	357 (01.01.2013)

ÅLDERSFÖRDELNINGEN 01.01.2013

År	Antal	%
<65	14	4
65-70	59	17
71-75	86	24
76-80	90	25
81-85	76	21
> 85	32	9

Den 1:a januari 2013 fanns det i klubben
nio personer över 90 år, äldst bland dem
Estrid Björk, som blev medlem redan år 1977.

8 - GOD TID 9/2012

MEDLEMSREKRYTERING

Tävlingen 2012 Föreningar med minst 10 poäng 8.12	Nya medlemmar	Ökning i procent	Poäng
Vasa Svenska Pensionärsförening VIPS	78	18,0	114,0
Borgå svenska pensionärsförening	88	11,3	110,6
Ingå Pensionärer	37	22,6	82,1
Korsholms Pensionärsförening	65	8,3	81,7
Pensionärsklubben Milstolpen	47	14,2	75,3
Nedervetil pensionärsklubb	26	24,3	74,6
Larsmo-Eugmo pensionärsförening	45	14,0	73,0
Närpes Pensionärsförening	60	6,4	72,7
Norra Kyrksläotts Pensionärsförening	42	11,5	65,0
Grankulla svenska pensionärer	45	9,6	64,2
Österby Pensionärer	28	18,1	64,1
Pensionärsföreningen Nygammal i Petalax	34	14,8	63,7
Ekenäs Pensionärer	48	7,3	62,5
Sibbo Svenska Pensionärsförening	46	7,3	60,7
Pargas Svenska Pensionärer	33	7,8	48,5
Åbo Svenska Pensionärsklubb	30	8,8	47,7
Sjundeå Pensionärer	19	14,1	47,1
Munksnejdens Pensionärer	29	7,9	44,8
Korsnäsnejdens Pensionärer	25	9,1	43,2
Pensionärsföreningen Vi Norrifrån	26	7,9	41,8
Tenala-Bromarf Pensionärer	18	10,7	39,4
Pedersöre Pensionärsklubb	23	8,0	39,0
Vanda svenska pensionärer	18	9,3	36,7
Pensionärer i Östra Helsingfors	17	9,6	36,2
Lappfjärds Pensionärsklubb	23	5,7	34,3
Nykarleby Pensionärer	20	7,0	34,0

STYRELSEN ÅR 2013

Gurli Sjöberg, Gun-Britt Hellman, Curt Ena, Sten Gripenberg, Helena Brännbacka, Irma Jungerstam, Carl-Gustav Molander, ordförande. På bilden saknas Kristina Saari.

REDAKTIONSKOMMITTÉN

Wava Stürmer, Arne Wiklund, Eliel Lundberg, Kerstin Lundberg och Allan Virtanen, ordförande.

Svar på frågorna från Frågesportsidorna:

1. Domaren visar gult kort för varning; rött kort vid utvisning
 2. Salk efter Jonas Salk, USA
 3. De hade samma tävlingsnummer, 163
-

Året 1963

M-klubben bildades på initiativ av "Järnkanslern"
Hans Finne var stadsdirektör i Jakobstad

Både Bottenviken och Bottenhavet var helt istäckta i januari
och ännu i maj behövdes isbrytarhjälp i Bottenviken

Sedelreformen – 1 mk sedlarna ersatte 100 mk sedlarna

En splitterny Austin Mini kostade 6.000 mk. En liter bensin 51 penni,
och en liter "rödmjolk" 48 penni

Karl-Gustav Kunnas, IF Drott, sprang 800m på 1.52,6
- nytt ÖID rekord, tiden är gångbar än i dag på nationell nivå

Filmerna Cleopatra, med Elisabeth Taylor och
Hitchcocks Fåglarna hade premiär

The Beatles gav ut sitt första album –Please –Please me

Martin Luther King började sitt berömda tal i
Washington med orden "I have a dream"

President Kennedy mördades i Dallas, Texas

Valentina Teresjkova blev första kvinna i rymden

Var var du?